

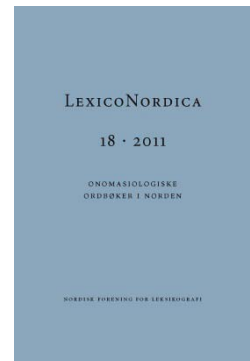
LexicoNordica

Forfatter: Ilse Cantell & Riitta Korhonen [Finska ord på finska för invandrare]

Anmeldt værk: Saarikalle, Anne – Vilkuna, Johanna: *Suomen kielen sanakirja maahanmuuttajille*. Helsingfors: Gummerus 2010. 328 sidor.

Kilde: LexicoNordica 18, 2011, s. 293-306

URL: <http://ojs.statsbiblioteket.dk/index.php/lexn/issue/archive>

© LexicoNordica og forfatterne

Betingelser for brug af denne artikel

Denne artikel er omfattet af ophavsretsloven, og der må citeres fra den. Følgende betingelser skal dog være opfyldt:

- Citatet skal være i overensstemmelse med „god skik“
- Der må kun citeres „i det omfang, som betinges af formålet“
- Ophavsmanden til teksten skal krediteres, og kilden skal angives, jf. ovenstående bibliografiske oplysninger.

Finska ord på finska för invandrare

Ilse Cantell & Riitta Korhonen

Saarikalle, Anne – Vilkuna, Johanna: *Suomen kielen sanakirja maahanmuuttajille*. Helsingfors: Gummerus 2010. 328 sidor, ca 3 500 uppslagsord. 22 EUR.

1. Invandrare i Finland

I Finland har vi inte haft en lika omfattande arbetskraftsinvandring som i t.ex. Sverige, dit ju invandringen började redan på 1960-talet. Vi har därför inte invandrare från t.ex. Grekland och Turkiet närapå i samma utsträckning som Sverige. För antalet talare av främmande språk i Finland ser tio i topp-listan år 2010 ut så här: 1. Ryska (54 559 personer¹; i Sverige på 21 plats²), 2. estniska (28 493; 18:e), 3. somaliska (12 985; 10:e), 4. engelska (12 855; 17:e), 5. arabiska (10 415; 3:e), 6. kurdiska (8 032; 9:e), 7. kinesiska (7 546; 40:e), 8. albanska (7 113; 11:e), 9. thai (5 722; 13:e), 10. vietnamesiska (5 637; 19:e). Den största invandrargruppen i Sverige är finländare. Också i Finland är det grannar som toppar invandrarstatistiken: ryssar och ester. Det kan antas att det för de språk som talas i grannländerna finns läromedel och ordböcker och att man därför inte behöver vara helt okunnig i språket då man flyttar till ett nytt land.

Det är dock inte fallet när det är fråga om flyktingar från länder som ligger långt borta från mottagarlandet. Språkstudier är kanske inte heller det första man tänker på då man söker överlev-

1 Befolkningsstruktur 2010, Statistikcentralen.

2 Parkvall (2010:142)

nadsmöjligheter på annat håll. Därför blir studier i det nya språket en del av integrationen i det nya landet, och mottagarlandet måste ordna undervisning.

2. Vilka behov ska en ordbok för invandrare fylla?

Förutom att ”vanliga” invandrare har ett behov av att lära sig det nya landets språk behövs det också ordböcker för tolkning och översättning vid kontakter mellan invandrare och t.ex. myndigheter, skolor, banker mm. i det nya landet.

Då det gäller ryska, estniska och engelska finns det ett gott utbud av tvåspråkiga ordböcker i Finland. För de andra språken på Finlands tio i topp-lista är utbudet knappare.

Under de sista åren har det i Finland kommit ut många läroböcker i finska som riktar sig till finskinlärare i olika åldrar och med olika språklig bakgrund. Vanligen innehåller läroböckerna en ordlista med finska förklaringar och ekvivalenter på det andra språket. Finska ord kan också sökas på Internet: det finns t.ex. ordlistor till stöd för yrkesinriktad undervisning. I dessa har målet varit att använda ett förklaringspråk som är tydlig och lättläst finska.

Det förefaller alltså behövas två slag av lexikografisk språkhjälp för invandrare, dels ordböcker för ett rätt elementärt språkinlärningsbehov, dels ordböcker och ordlistor för rätt komplicerade kontaktsituationer där användarna är professionella språkbrukare, t.ex. tolkar. Hur ska en ordbok fylla dessa behov? Är det över huvud taget möjligt att ta fram en ordbok för båda behoven? Enligt de erfarenheter man i Sverige haft med Lexin-projektets ordböcker ska det vara möjligt: Lexin-ordböckerna används både av ”vanliga” invandrare som lär sig svenska och av tolkar och översättare.³

3 Muntligt från Birgitta Romppanen.

3. Ordböcker i finska för invandrare

Det finns inte många egentliga inlärningsordböcker för personer som vill lära sig finska. Timo Nurmis *Suomen kielen sanakirja ulkomaalaisille* (Finsk ordbok för utlänningar) (Gummerus 1999) och en utvidgad version, *Suomen kielen sanakirja opiskelijoille ja ulkomaalaisille* (Finsk ordbok för studerande och utlänningar) (Gummerus 2009) baserar sig på en enspråkig ordbok som är avsedd för finskspråkiga användare. De är utan tvekan nyttiga för längre hunna studerande, men svåra för sådana som bara börjat lära sig finska. Också Vesa Jarvas och Timo Nurmis *Oikeeta suomee* (Finska på riktigt) (2006) med talspråkliga uttryck och fraser passar bättre för en längre hunnen språkinlärare. Ända fram till nu har vi i Finland helt och hållet saknat en enspråkig ordbok som är gjord enkom för inlärare som inte kan så mycket finska och i vilken förklaringarna ges på tillräckligt enkel finska. Anne Saarikalle och Johanna Vilkuna vill med sin *Suomen kielen sanakirja maahanmuuttajille* (Finsk ordbok för invandrare) (Gummerus 2010) fylla en uppenbar lucka.

Ordboken innehåller enligt baksidestexten det centrala ordförråd som behövs vid inläring av finska språkets grunder och ska bedömas som en sådan produkt. Frågan om det är möjligt att fylla ordboksbehoven både för språkinlärare och professionella användare förblir alltså än så länge obesvarad för finskans del.

4. Vad lovar den finska invandrarordboken?

I inledningen till *Suomen kielen sanakirja maahanmuuttajille* nämns det att ordboken är avsedd att fungera som en kompletterande kunskapskälla för inlärare av finska i alla åldrar, både för sådana som lär sig grunderna och för längre hunna språkinlärare.

Vidare nämns det att den är avsedd att användas både självständigt och i klass. Dessutom ska den vara lämplig också för andra som behöver en ordbok med lättläst språk; målgruppen definieras inte, men lättläst språk används bl.a. för kommunikation med personer som har svårigheter att förstå abstrakt språk. Ordbokens inledning och användarvägledning är dock skrivna på allmänfinska, inte med förenklat språk. Instruktionerna är kanske inte avsedda för ordbokens användare?

Ordboken är enspråkig. Enligt förordet passar den för alla invandrare oberoende av modersmål. Författarna är medvetna om att användarna kanske inte är vana vid att använda enspråkiga ordböcker, och därför kan den här ordboken enligt dem gott användas vid sidan av tvåspråkiga ordböcker.

Enligt inledningen utgör ordboken en för invandrarnas behov bearbetad version av barnordboken *Eka oikea suomen kielen sanakirja* (Den första riktiga finska ordboken) (Gummerus 2005). Bland uppslagsorden ingår förutom finskans centrala ordförråd också ord som är ”speciellt viktiga för invandrare”. Dessutom sägs det att uppslagsorden förklaras ”på ett enkelt sätt” och att ”bekanta ord” används.

Ordboken innehåller en inledning och en grafisk och en skriftlig användarvägledning. I slutet finns några bilagor: finskans alfabet med uttalet av bokstäverna, räkneord, väderstreck, veckodagar, månader och sist en förteckning över Europas stater, deras huvudstäder och invånarbetesbeteckningar.

En enspråkig ordbok som är avsedd för invandrare är per definition en inlärningsordbok, och av detta följer att användarna förväntar sig hjälp både med förståelse av det finska ordförrådet och vid produktion. Det förutsätter en tillräckligt åskådlig beskrivning av ordens betydelser och deras användning. Dessutom förväntas en inlärningsordbok erbjuda en del encyklopediska uppgifter för de omtalade företeelserna. Allt detta finns i den finska invandrarordboken, men helheten håller inte vad som lovats. Till och med

för en längre hunnen språkinlärare är det inte alltid möjligt att förstå alla förklaringar och exempel.

5. Ordboksartiklarnas innehåll

5.1. Mikrostrukturen

Den finska invandrarordboken är med sina ca 3 500 uppslagsord en mycket liten ordbok som inte kommer nära antalet uppslagsord för en normal tvåspråkig fickordbok.

Uppslagsorden är tryckta i fet stil och kommer tydligt fram på ordbokens sidor. Då ett ord har olika betydelser ges betydelserna i egna numrerade avsnitt. Efter betydelsebeskrivningen (förklaringen) kommer en eller flera kursiverade exempelfraser efter en triangel (►). Eventuella synonymer ges efter markören *myös* 'också' och motsatsord markeras med ordet *vastakohta* 'motsats'. Dessa tillägg är mycket nyttiga med tanke på inläring av finskans ordförråd. Synonymer och antonymer kunde ha getts i större utsträckning än vad nu är fallet. Nu förekommer de bara sporadiskt. Sist i ordboksartiklarna avskilda med markören *sanontoja* ('fraser') finns ett avsnitt med "uttryck där uppslagsorden inte har riktigt den betydelse som anges i förklaringen" (s. 8). I artiklarna ges betydelsebeskrivningen utan förtydligande radbyten och mellanrum mellan raderna. Detta gör att texten inte är så lättläst som förordet lovar. Ett exempel (svensk översättning här och i fortsättningen med tanke på icke-finskkunniga, ordboken är enspråkigt finsk):

avata 'öppna'

Kun avaat esimerkiksi oven tai laatikon, se ei ole enää kiinni. ► *Liisa avasi oven minulle. Avaa silmäsi ja kerro, mitä näet.* MYÖS aukaista VASTAKOHTA sulkea.

ANMELDELSER

'Då du öppnar till exempel en dörr eller en låda, är den inte längre stängd. ► Liisa öppnade dörren åt mig. Öppna ögonen och berätta vad du ser.'

För uppslagsorden ges inga grammatiska upplysningar. Det finns heller inga upplysningar om de ändringar som sker i stammen då orden böjs. Dessa formväxlingar kommer fram bara i exemplen, t.ex. *vesi* – *vettä*:

vesi 'vatten'

Vesi on nestettä, jota on järvissä ja merissä. Vettä myös tip-puu maanpinnalle, kun sataa.

'Vatten är den vätska som finns i sjöarna och haven. Vatten faller också ner till jordytan då det regnar.'

De centrala temaformerna (t.ex. *vesi*: *veden*, *vettä*, *veteen*⁴) kunde ha placerats inom parentes efter uppslagsordet. På så vis skulle växlingarna i stammen komma fram på en gång.

Uppslagsorden är till största delen neutrala allmänspråkliga ord. Men det finns också vardagligare uttryck som inte markerats för sitt stilvärde. Till exempel orden *bileet* 'party, skiva, fest', *dek-kari* 'deckare' och *pussata* 'pussa' ger sken av att vara neutrala ord på samma sätt som alla andra uppslagsord. Ur inlärningssynvinkel skulle en stilistisk markör i samband med förklaringen ha varit på sin plats.

I en typisk inlärningsordbok finns också annan information än beskrivningar av ords betydelser och användning. Ofta är det nödvändigt att beskriva själva företeelserna för personer som har en annan bakgrund. I samband med ordet *armeija* 'armé' anger

4 Temaformerna av ordet *vesi* 'vatten' är nominativ, genitiv, partitiv och illativ. Dessa former ges i den enspråkiga finska ordboken *Kielitoimiston sanakirja* (2006).

ordboken exempelvis vem som ”går i armén”, dvs. gör militärtjänst i Finland och vad utbildningen går ut på. Förklaringar ges också om till exempel Finlands riksdag (*eduskunta*) och regering (*hallitus*) och vidare om julen (*joulu*), midsommaren (*juhannus*), gummistövlar (*kumisaappaat*) och bastuugnen (*kiuas*) samt hinduism (*hindulaisuus*), islam (*islam*) och kristendom (*kristinusko*).

5.2. Definitionsspråket

Enligt baksidestexten är uppslagsorden förklarade ”enkelt och lättförståeligt med hela meningar”. Man kan gissa att detta avser någon typ av definitioner i COBUILD-format⁵. Ett exempel på en sådan definition är artikeln för verbet *äänestää*:

äänestää ’rösta’

Kun ihminen äänestää, hän antaa äänensä vaaleissa parhaalle henkilölle. Äänestäjä kirjoittaa paperille numeron.

’Då en person röstar, ger han eller hon i val sin röst till den bästa personen. Väljaren⁶ skriver ett nummer på ett papper.’

Men definitionen blir i detta sammanhang närmast naiv och något missvisande. Det är ju den person väljaren *tycker är bäst* han eller hon röstar på.

Förklaringarna är konsekvent hela meningar och detta leder ibland till konstlade formuleringar. Adjektiven förklaras till exempel på minst tre olika sätt: 1) ”Då en människa/sak är liten, (är) han eller hon/den...”; 2) ”En människa/sak är liten, om...” och 3) ”En liten människa/sak är...”. Vi har inte hittat någon systematik i valet mellan de olika sätten, det verkar bara allmänt inkonsekvent.

5 Definitioner som är delade i två delar så att lemmat i den första delen ges i en typisk kontext och i den senare delen får en betydelsebeskrivning (NLO).

6 Finskans *äänestäjä* är en avledning av verbet *äänestää* ’rösta’, dvs. direkt översatt ’röstare’.

ANMELDELSER

En del av de ord som används i förklaringarna saknas som uppslagsord i ordboken. Ett exempel:

ajankohtainen 'aktuell'

Kun asia on ajankohtainen, se on tärkeä juuri nyt. Ajankohtaisista asioista kirjoitetaan paljon esimerkiksi lehdissä. 'Då en sak är aktuell, är den viktig just nu. Om aktuella saker skrivs det mycket till exempel i tidningarna.'

Orden *tärkeä* 'viktig', *kirjoittaa* 'skriva' och *lehti* 'tidning' finns med som uppslagsord i ordboken, av homograferna *juuri* finns bara substantivet 'rot' men inte adverbet 'just, precis'. Orden *asia* 'sak; fråga; angelägenhet; ärende' m.fl. betydelser, *nyt* 'nu', *paljon* 'mycket', *esimerkiksi* 'till exempel' saknas helt och hållet, också i nominativ.

Substantiven förklaras antingen genom att ordet upprepas i början av förklaringen eller genom att det berättas att någon har saken i fråga eller så att tillverkningssättet nämns eller med hjälp av exempel. Som ett tillägg till förklaringen ges ofta encyklopediska upplysningar. Ett exempel:

ajokortti 'körkort'

Jos ihmisellä on ajokortti, hän saa ajaa autoa. Ajokortin saa sen jälkeen, kun on käynyt autokoulun ja opetellut ajamaan.

'Om en person har körkort, får han eller hon köra bil. Man får körkort efter att man gått i bilskola och lärt sig köra.'

Många substantiv får på samma sätt som adjektiven en onödigt besvärlig förklaring, och en del av de ord som ingår i definitionerna saknas som uppslagsord, t.ex.

haava 'sår'

Haava on kohta, josta iho menee rikki, kun loukkaat itsesi.

Haavasta tulee yleensä verta.

'Ett sår är ett ställe där huden går sönder då du skadar dig.

Vanligen blöder ett sår.'

I ordboken saknas orden *kohta* 'ställe', *rikki* 'trasig, sönder', *yleensä* 'i allmänhet, vanligen' och *itse* 'själv'. Ordformerna *loukkaat* (2 person singularis) och *verta* (partitiv singularis) måste användaren kunna söka under uppslagsorden *loukata* ('skada, såra') och *veri* ('blod').

På några ställen är förklaringarna utformade så att de fäster läsarens uppmärksamhet på någonting som inte är väsentligt eller rentav är missledande med tanke på ordet som förklaras. På basis av förklaringen och exemplen som valts för artikeln *tapa* kunde man få för sig att ordet främst har negativ betydelse, dvs. 'ovana':

tapa 'vana'

Jos sinulla on tapa esimerkiksi syödä kynsiäsi, olet tottunut syömään niitä.

'Om du brukar till exempel bita på naglarna, har du för vana att bita på dem.'

► *Ricolla on tapana juoda teetä maidon kanssa. Onko sinulla pahoja tapoja?*

'Rico brukar dricka te med mjölk. Har du några dåliga vanor?'

Förklaringarna av verben är de mest oenhetliga. De kan bl.a. ibland stå i andra person singularis, ibland i passiv. Växlingen förklaras inte på något sätt i inledningen och man kan inte heller sluta sig till varför det ena eller det andra alternativet valts utgående från artiklarna. Valet mellan de olika alternativen är inte helt lätt. Fin-

ANMELDELSER

skans andra person singularis kan nämligen ofta verka naivt eller onaturligt i text, och i passiv är tolkningen av subjektet alltid öppen.

syödä 'äta'

Kun syöt, ruokaillet tai popsit esimerkiksi karkkia.

'Då du äter intar du en måltid eller mumsar i dig till exempel godis.'

► *Lounas syödään kello 12. Kissani tykkää syödä kalaa. Mira söi ravintolassa ystäviensä kanssa.*

'Vi äter lunch klockan 12. Min katt tycker om att äta fisk. Mira åt på restaurang tillsammans med sina vänner.'

juhlia 'fira; festa'

Kun juhliitaan, vietetään jotakin juhlaa tai pidetään muuten hauskaa. Erilaisia juhlapäiviä vietetään eri tavoilla.

'Då man festar har man en fest eller har trevligt på annat sätt. Olika högtidsdagar firas på olika sätt.'

► *Jouluna juhliitaan Jeesuksen syntymää. Naapurissa juhliitiin eilen illalla.*

'Julen firas till åminnelse av Kristi födelse. Det festades hos grannen i går kväll.'

I baksidestexten och i inledningen nämns att ordboken innehåller "ord som är speciellt viktiga för invandrare". Sådana är enligt författarna tydligen ord som anknyter till kontakter med myndigheterna. Men den här typen av ord har inte fått bättre förklaringar än de andra uppslagsorden, något användarna säkert hade förväntat sig. Att förstå en del av förklaringarna är en utmaning t.o.m. för en modersmålstalande, t.ex.

paluumuuttaja 'återinvandrare'

Paluumuuttaja on entinen tai nykyinen Suomen kansalainen, joka on asunut toisessa maassa ja palaa Suomeen. Myös inkerinsuomalaiset maahanmuuttajat ovat paluumuuttajia.

'En återinvandrare är en tidigare eller nuvarande finsk medborgare som bott i ett annat land och återvänder till Finland. Också finskingermanländska invandrare är återinvandrare.'

Orden *asua* 'bo' ('då du bor på ett ställe, är ditt hem där'), *maa* 'land', *palata* ('återvända', grundformen av presens 3. personsformen *palaa*) och *maahanmuuttaja* ('invandrare') finns på annat ställe i ordboken, men inte de lika viktiga orden *entinen* 'tidigare', *nykyinen* 'nuvarande', *toinen* 'annan', *inkerinsuomalainen* 'finskingermanländsk' eller *kansalainen* 'medborgare' (ordet *kansalaisuus* 'medborgarskap' finns visserligen med, men man hade i första hand väntat sig att det som tas upp som lemma är grundordet och inte avledningen).

Enligt användarhandledningen återfinns det i slutet av ordboksartiklarna under rubriken **sanontoja** ('fraser') "uttryck där uppslagsordet inte har exakt den betydelse som anges i förklaringen". Under rubriken finns t.ex. överförda betydelser och i de fallen förklaras bara den överförda betydelsen av själva uppslagsordet:

sammua 'slockna': Mika sammui [= nukahti] sohvalle.
'Mika slocknade [= somnade] på soffan.'

kiitos 'tack': Kiitos lumisateen [= koska satoi lunta] lapset pystyivät tekemään lumiukon. 'Tack vare att det snöade [= eftersom det snöade] kunde barnen göra en snögubbe.'

Men under samma rubrik finns också idiom som får en utförligare förklaring:

nappi -- jos kaikki menee nappiin (= onnistuu täydellisesti), talo on valmis kesällä. 'Om allt går väl, är huset färdigt i sommar.'

6. Vem är ordboken avsedd för?

Suomen sanakirja maahanmuuttajille kan säkert vara till hjälp för många som redan kan rätt mycket finska. För att förstå betydelseangivelserna måste användaren till exempel känna finskans passivböjning och finskans olika tempusformer. Under handledning av en lärare på en lektion kan ordboken nog också konsulteras av en nybörjare.

Om man i den recenserade ordboken hade utnyttjat illustrationerna ur utgångsordboken *Eka oikea suomen kielen sanakirja*, som alltså är riktad till barn, hade helheten varit något klarare också för en inlärare som inte kan så mycket ännu. Men inte ens bilder hade kunnat rädda en del av de klumpiga förklaringarna. För många av de förklaringar som är barnvänliga i en barnordbok verkar bara naiva i en ordbok för vuxna.

Vi recensenter förundrar oss också över de talrika namnen som används i förklaringar och exempel. Det kan vara svårt för en främmandespråkstalare att uppfatta att det är fråga om namn och inte om ord. Sådana fall är t.ex. *Pihla* och *Veikka*. Det hade kanske varit mer lyckat att i stället för den onödiga mångfalden av namn använda t.ex. *Matti* och *Maija* genomgående i artiklarna. Många av namnen i ordboken är på något sätt speciella och fäster läsarens uppmärksamhet vid oväsentligheter.

7. Sammanfattning

Trots all kritik vi kommit med är Saarikalles och Vilkunas ordbok ett försök i rätt riktning och den gör sitt för att fylla ett behov. Ordboken visar dessutom att det av en författare till en inlärningsordbok krävs rätt mycket annat än lärarerfarenhet i språket i fråga.

Den lilla ordboken täcker en mycket liten del av det finska ordförrådet. Med tanke på att användarna kanske ändå måste kunna finska i någon mån, hade det varit bra om det belysta ordförrådet varit ganska mycket större.

Framför allt saknar vi bland uppslagsorden ett stort antal ord som ingår i definitionerna och förklaringarna. Frånvaron av dem är ett problem och det ringa omfånget är ingen ursäkt. Avsaknaden av definitionsorden verkar närmast vara en följd av att lemmalistan inte gått igenom ordentligt och med eftertanke. På grund av denna brist måste användaren antingen kunna finska rätt bra eller ha tillgång till en annan, gärna tvåspråkig ordbok. Men det finns inte så många och framför allt inte många gedigna ordböcker mellan finskan och de flesta invandrar språken i Finland.

Litteratur

- Befolkningsstruktur 2010. Statistikcentralen. www.stat.fi/til/vaerak/tau.html, avläst 7.4.2011.
- Jarva, Vesa & Timo Nurmi 2006: *Oikeeta suomee. Suomen puhekielen sanakirja* (Finska på riktigt. Ordbok i finskt talspråk). Jyväskylä: Gummerus.
- Kielitoimiston sanakirja* 1–3 (Finska språkbyråns ordbok). Huvudredaktör: Eija-Riitta Grönros. Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen julkaisuja 140. Helsinki: Kotimaisten kielten tutkimuskeskus 2006.

ANMELDELSER

- NLO = H. Bergenholtz, I. Cantell, R.V. Fjeld, D. Gundersen, J.H. Jónsson & B. Svensén: *Nordisk leksikografisk ordbok*. Oslo: Universitetsforlaget AS 1997.
- Nurmi, Timo 1999: *Suomen kielen sanakirja ulkomaalaisille* (Finsk ordbok för utlänningar). Jyväskylä: Gummerus.
- Nurmi, Timo 2009: *Suomen kielen sanakirja opiskelijoille ja ulkomaalaisille* (Finsk ordbok för studerande och utlänningar). Jyväskylä: Gummerus.
- Parkvall, Mikael 2010: *Invandrarspråk*. I: Östen Dahl & Lars-Erik Edlund (red.): *Språken i Sverige*. Stockholm: Norstedts Förlagsgrupp AB, 142–147.
- Saarikalle, Anne & Johanna Vilkuna 2005: *Eka oikea suomen kielen sanakirja* (Den första riktiga finska ordboken). Jyväskylä: Gummerus.
- Saarikalle, Anne & Johanna Vilkuna 2010: *Suomen kielen sanakirja maahanmuuttajille* (Finsk ordbok för invandrare). Jyväskylä: Gummerus.

Ilse Cantell
forskare, fil. lic
Forskningscentralen för de
inhemska språken
Berggatan 24
FI-00100 Helsingfors
ilse.cantell@focis.fi

Riitta Korhonen
specialforskare, fil. dr
Forskningscentralen för de
inhemska språken
Berggatan 24
FI-00100 Helsingfors
riitta.korhonen@kotus.fi